

СЕКЦІЯ 1.

РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Вербіцька І.

к.е.н., доцент,

Чортківський навчально-науковий інститут

підприємництва і бізнесу

Західноукраїнського національного університету

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТНИМ ФІНАНСУВАННЯМ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

Глобальні економічні трансформації останніх десятиліть спричинили стрімке зростання кількості масштабних інвестиційних проєктів. Зміни у світовій фінансовій системі, викликані технологічним прогресом, посиленням регуляторних вимог та необхідністю диверсифікації джерел капіталу, призвели до перегляду традиційних механізмів фінансування. Колись домінуюча роль банків поступово поступилася місцем новим фінансовим моделям, що враховують сучасні ризики та виклики.

На думку С. Гатті: «Проєктне фінансування – це фінансування окремої довготривалої промислової ініціативи з високим капіталомісткістю. Ця ініціатива включена в спеціально створений механізм, чиї активи надаються як забезпечення кредитору як єдине джерело – разом із грошовим потоком, створеним проєктом – для погашення боргу [1]. Е. Йескомбе узагальнив основні чинники, що сприяли стрімкому розвитку проєктного фінансування в останні десятиліття та розкрив основні чинники та тенденції [2]. Проєктне фінансування – це поширений метод, коли фінансування забезпечується за рахунок грошових потоків, які генерує сам проєкт, при цьому високий рівень ризику розподіляється між учасниками проєкту [3]. Проєктне фінансування – це фінансування інвестиційних проєктів, при якому джерелом обслуговування боргових зобов'язань є грошові потоки, які генеруються проєктом. Специфіка цього виду інвестування полягає в тому, що оцінка витрат і доходів здійснюється з урахуванням розподілу ризику між учасниками проєкту [4].

Сучасні підходи до фінансування великих проєктів передбачають активне використання комплексних фінансових інструментів, які дозволяють оптимізувати залучення капіталу, розподілити ризики між учасниками та забезпечити довгострокову стійкість ініціатив у глобалізованій економіці.

Серед таких інструментів варто виокремити:

– проєктне фінансування, яке ґрунтується на очікуваних доходах від проєкту, а не на балансі ініціатора;

- державно-приватне партнерство, що дозволяє об'єднувати ресурси держави та приватного сектора для реалізації масштабних інфраструктурних проєктів;
- зелені облігації та соціальні облігації, які залучають інвестиції в екологічно та соціально відповідальні ініціативи;
- венчурне фінансування та фонди прямих інвестицій, що підтримують інноваційні та високоризикові проєкти;
- синдиговані кредити, які дозволяють розподілити ризики між кількома кредиторами;
- факторинг та лізинг, що забезпечують гнучкість у управлінні фінансовими потоками.

Крім того, сучасні підходи включають використання цифрових технологій, таких як блокчейн для прозорості транзакцій, штучний інтелект для аналізу ризиків та платформи краудфандингу для залучення дрібних інвесторів. Це дозволяє не лише оптимізувати витрати, але й забезпечити більшу включеність учасників ринку.

Важливим аспектом є також адаптація до глобальних викликів, таких як зміна клімату, енергетична перехідність та соціальна нерівність. Фінансові інструменти все частіше орієнтуються на досягнення цілей сталого розвитку, що робить їх не лише економічно ефективними, але й соціально відповідальними.

Таким чином, сучасні підходи до фінансування великих проєктів ґрунтуються на інноваційних рішеннях, гнучкості та відповідальності, що дозволяє забезпечити їхню успішну реалізацію в умовах динамічного та конкурентного середовища. Міжнародне проєктне фінансування є важливим драйвером глобального економічного розвитку, сприяючи впровадженню великих інфраструктурних, енергетичних, промислових та соціальних проєктів у різних куточках планети. Воно не лише забезпечує необхідні ресурси для реалізації амбітних ініціатив, але й сприяє економічній інтеграції, створенню нових робочих місць та підвищенню рівня життя в регіонах, де такі проєкти впроваджуються.

Список використаних джерел

1. Gatti S. Project Finance in Theory and Practice. Designing, Structuring, and Financing Private and Public Projects. London: Elsevier Inc., 2018. 598 p.
2. Yescombe E.R. Principles of project finance. Academic Press, 2002. 560 p.
3. Кишакевич Б.Ю., Настьошин С.Є., Війчук О.Т., Котик Я.І. Моделі фінансування проєктів відновлювальної енергетики: міжнародний досвід та рекомендації для України. *Академічні візії*. 2024. 33. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1244/1127>
4. Проєктне фінансування. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82%D0%BD%D0%B5_%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F